

XALQARO

KONFERENSIYA

FAN, TA'LIM VA
INNOVATSIYALAR: NAZARIYA,
AMALIYOT, NATIJALAR

2024-YIL, 15-MAY

TASHKILOTCHI:
BUXORO
INNOVATSIYALAR
UNIVERSITETI

TASHKILOTCHI VA HAMKOR
OLIIY T'ALIM MUSSASALARI

Aloqa:

Tel: +998 95 220 07 37

Email: innedu2024@gmail.com

Web: www.bui.uz

Hurmatli...!

Sizni Buxoro innovatsiyalar universitetida (BIU) kutib olishdan mamnunmiz. **“Fan, ta’lim va innovatsiyalar: nazariya, amaliyot, natijalar”** mavzusida ilmiy-nazariy anjumanda ijodiy va samarali faoliyat olib borishingizni tilab qolamiz!

Anjuman tashkilotchilari

Buxoro innovatsiyalar universiteti

Buxoro davlat universiteti

Buxoro davlat pedagogika instituti

Muxtor Auezov nomidagi Janubiy Qozog'iston universiteti

Janibekov nomidagi Janubiy Qozog'iston pedagogika universiteti

Belgorod davlat universiteti

Garbiy Buyuk Britaniya universiteti

Necmettin Erbakan universiteti

Ege universiteti

Istanbul universiteti

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

ISBN 978-9910-07-020-4

9 789910 070204

2024-yil, 15-may
Buxoro

MUNDARIJA

1. ЭКОЛОГИЯ И ЗЕЛЁНЫЕ ФИНАНСЫ	1
2. ANALYSIS OF POPULATION EMPLOYMENT AND ECONOMIC GROWTH INDICATORS IN THE DEVELOPMENT OF MACROECONOMIC INDICATORS OF THE REGIONS.....	18
3. THE ROLE OF INTERNATIONAL MARKETING IN THE DEVELOPMENT OF SMALL ENTERPRISES	25
4. РЕАЛИЗАЦИЯ ПРИНЦИПОВ МЕТОДИКИ ПРЕДМЕТНО-ЯЗЫКОВОГО ИНТЕГРИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ (CLIL) В ПРОЦЕССЕ ПРЕПОДАВАНИЯ УКРАИНСКОГО ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ: ДЛЯ СТУДЕНТОВ-ФИЛОЛОГОВ СТАМБУЛЬСКОГО УНИВЕРСИТЕТА	31
5. TÜRK DİLLERİNDE KOLAY DİL İHTİYACI.....	37
6. ТАРАҚҚИЙПАРВАР ЖАДИДНИНГ МАЪРИФАТПАРВАРЛИК ҒОЯЛАРИ	46
7. İKİ DİL, ÜÇ DÜNYA: TEOLÖJİ VE BİLİMSEL BİLGİNİN “DÜNYALARI”	49
8. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОУЧ ТЕХНОЛОГИЙ В РАЗВИТИЕ КРЕАТИВНОСТИ СТУДЕНТОВ.....	55
9. BOSHLANG‘ICH SINFLARDA BADIY ASARLARNING KOMPOZITSION QURILISHI, MAZMUN VA SHAKL UYG‘UNLIGI MASALASI.....	61
10. ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND EDUCATION: A PEDAGOGICAL CHALLENGE FOR THE 21ST CENTURY	65
11. ONA TILI DARSLARIDA O‘QIB TUSHUNISH MALAKASINI RIVOJLANTIRISH	72
12. TEACHING LANGUAGE FOR SPECIFIC SOCIAL CONTEXTS	79
13. THERETICAL APPROACH OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES.....	82
14. SOCIAL LINGUISTIC PROBLEMS OF TEACHING VOCABULARY FOR ESP STUDENTS.....	86
15. SÖZLÜKBİLİM ÇALIŞMASI VE İLKOKUL SÖZLÜKLERİNİN DÜNYA SÖZLÜKBİLİMİNDEKİ ROLÜ	90
16. EQUIVALENCE ISSUES OF ENGLISH AND UZBEK PROVERBS WITH MEDICAL TERMS.....	97
17. LINGUACULTURAL ANALYSIS OF WOMEN’S JEWELRY LEXICON IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES.....	103
18. MENTAL KATEGORIYALARINING TIL BIRIKMALARIDA VOQEALANISHI	107
19. LINGVOKULTUROLOGİK TADQIQOTLARNING NAZARIY-METODOLOGİK ASOSLARI VA TADQIQ USULLARI.....	111
20. SOCIALINGUISTIC PROBLEMS OF TEACHING VOCABULARY FOR ESP STUDENTS.....	114
21. CORPUS CONCEPT AND CORPUS LINGUISTICS ANALYSIS.....	117
22. АДАПТАЦИЯ УЗБЕКСКИХ ЗАИМСТВОВАНИЙ В РУССКОМ ЯЗЫКЕ	119

11.ONA TILI DARSLARIDA O‘QIB TUSHUNISH MALAKASINI RIVOJLANTIRISH

Abdunazarov Otabek

Bojxona instituti O‘zbek va xorijiy
tillar kafedrası o‘qituvchisi

Maktab ta’limida umumta’lim fanlar doirasiga kiruvchi ona tili alohida o‘ringa ega. Bu xususida f.f.n I.Azimova shunday deydi: “Boshqa fanlarning o‘zlashtirilishi o‘quvchining o‘z ona tilida yozma matnni, og‘zaki matnni tushunish, o‘z fikrini yozma va og‘zaki shaklda izchil bayon eta olish ko‘nikmasi bilan bevosita bog‘liq. Aytish mumkinki, ona tili ta’limi har qanday bosqichdagi ta’limning negizini tashkil etadi. Tilning eng birinchi vazifasi ma’lumotni kodlash va dekodlashdir, ya’ni so‘zlovchi o‘z fikrini to‘g‘ri ifodalashi kerak va qabul qilingan nutqda berilgan ma’lumotni to‘g‘ri tushunishi kerak. O‘rta maktabda ona tili ta’limi tilning aynan shu – birlamchi funktsiyasini qo‘llash malakasini shakllantirishga qaratilishi kerak” [Iroda Azimova. Global ta’lim va milliy metodika. Respublika ilmiy-amaliy anjumani materiallarining 215-224-betlari]. Ha, albatta o‘quvchi xoh matematikani, xoh biologiyani yaxshi o‘rganish uchun avvalo, yozma, og‘aki matnlarni to‘g‘ri idrok qila olishi, masala mohiyatini og‘zaki va yozma tushuntirib bera olishi lozim bo‘ladi. Bunday ko‘nikmalarni rivojlantirish uchun o‘quvchida to‘rt lisoniy malakani: eshitib tushunish, fikrini og‘zaki bayon qilish, o‘qib tushunish, fikrini yozma bayon qilishni rivojlantirib boorish lozim bo‘ladi. I.Azimova insonning til qobiliyati to‘rt xil kognitiv malakaning o‘zaro bog‘liqligida rivojlanishini, Mazkur malakalarning har biri insonning turli a’zolari yordamida yuzaga chiqishi, ularning har biri o‘zaro bog‘liqligi bilan birga, bir-biridan farqli ekanligiga e’tibor qaratish zarurligini. Xususan, nutqni eshitib tushunish inson bosh miyasining chakka qismida joylashgan neyronlar ta’sirlanishi asosida amalga oshadi; o‘qib tushunish bosh miyaning ensa qismidagi neyronlar yordamida; gapirish bosh miyaning peshona bo‘limidagi nutq a’zolarini harakatlantiruvchi neyronlar yordamida; yozish esa bosh miyaning peshona bo‘limidagi qo‘lni harakatlantiruvchi neyronlar yordamida amalga oshirillishini aytib o‘tadi [Iroda Azimova. Global ta’lim va milliy metodika. Respublika ilmiy-amaliy anjumani materiallari. 215-224.]. Umuman olganda yuqoridagi farqlar muhim emasday tuyiladi. Lekin, I. Azimova farqlar muhim ahamiyat kasb etishini, sog‘lom o‘quvchida unchalik sezilmasa ham, yuqoridagi aytib o‘tilgan miya qismlarining shikastlanishi, yallig‘anishi ba’zi malakalarning orqada qolishiga sababchi ekanligini ilmiy isbotlab o‘tadi. Bundan tashqari, to‘rt malakaning har biriga to‘xtalib o‘tadi. Xususan, o‘quvchining o‘qib tushunish malakasini rivojlantirish 5-sinf ona tili darsligidan boshlab yo‘lga qo‘yilmaganligi, adabiyot darsligi bu vazifani bajarayotgani lekin u badiiy obrazlar bilan ish ko‘rar ekan, unda matnda qo‘llangan vositalarni to‘g‘ri dekodlash masalasiga alohida

e'tibor qaratilmasligi. Ona tili fani doirasida esa grammatik qonun-qoidalar matndan uzib olingan alohida gaplar misolida tushuntiriladi, matnni til birligi sifatida o'rganish, tahlil qilishga ko'p e'tibor qaratilmasligin haqli ravishda aytib o'adi.

Matnni o'qib tushunish haqida quyidagicha ta'rif beradi: "Matnni o'qib tushunish murakkab psixolingvistik jarayon bo'lib, grafemalarni tanish, so'zni o'qish, so'zning lug'aviy ma'nosini, kontekstual ma'nosini anglash, sintaktik strukturani to'g'ri hal etish (ya'ni so'zlarning o'zaro munosabati, qaysi so'z gapdagi asosiy tushunchani, qaysilari unga tobe tushunchalarni ifodalayotganini anglash), shuningdek, matn mazmuniy bloklarining o'zaro bog'lanishini tushunish kabi darajalardan iborat bo'ladi ". Hozirgi vaqtda o'quvchilarning o'qib tushunish malakarini aniqlashga qaratilgan tajriba-sinov tariqsida olib borilgan ishlar natijasida ushbu ilmiy qarashning amaldagi ifodasini ko'rsatadi. O'quvchilar grammatik bilimni yaxshi o'zlashtiganlikari bilan o'qib tushunish malakasini talaba darajisida egallamayotganliklariga guvoh bo'lamiz. Ushbu muamoning yechimi sifatida p.f.d. PhD. K. Mavlonova quyidagicha takliflarni ilgari suradi:

"1. O'quvchilarning yosh xususiyatlari, bilim darajalarini inobatga olgan holda matn tanlash (O'zbekistondagi gazeta, jurnal va boshqa manbalardan matnlar tanlanadi. Tarjima qilingan matnlar tanlanmaydi. Matndagi so'zlar sonini o'quv yili davomida bir xil hajmda belgilab olish lozim).

2. Matnning xususiyatidan kelib chiqqan holda topshiriq shaklini aniqlash.

3. Topshiriqlarni ishlab chiqish.

4. Mustahkamlash darslarining 20 daqiqasini o'qib tushunish mashqiga ajratish.

5. Matnni o'qib tushunishga qaratilgan sinovni o'tkazish.

6. Javoblarni taxminan belgilamaslik hamda bir-biridan ko'chirmaslikka e'tibor qaratish (Bunday yondashuv vaziyatni real baholashda juda muhim).

7. Natijalarni tahlil qilish hamda umumiy xulosalar chiqarish.

8. O'tkazilgan sinovlar monitoringini olib borish.

Bir o'quv yili davomida 6–8 ta matn bilan ishlagan o'quvchi har

qanday uslubdagi ma'lumotni ongli idrok eta olish malakasiga ega bo'lib

boradi." [K. Mavlonova "Global ta'lim va milliy metodika taraqqiyoti" 149-150-betlar.

Toshkent – 2020.]

Demak o'quvchi matanda ifodlangan so'zlarning lug'aviy ma'nosi va kontestdagi ma'nosini solishtirsh, matiqiy fikrashiga kata e'tibor qaratish, ma'lumotlarning ichidan muhimini muhim emasdan ajaratib olish. Matn haqida xulosa berolsin. Bundan o'quvchilarni nafaqat ona tili fanini balki, har qanday fan, matnlarni to'g'ri o'qib tushunishi va shulardan olgan ma'lumotlarini og'zaki va yozma bayon qilishi uchun o'qib tushunish malakasini rivojlantirishimiz darkor. Quyida topshiriqlarning ayrim turlari bilan tanishamiz:

TOPSHIRIQLAR**1-topshiriq.**

Voqea...

Onamning faqat bir ko'zi bor edi. Narigi ko'zining o'rni chuqur bo'lib yotar, uni ko'rganimda jirkanib ketardim. Men aynan onamning bir ko'zi yo'qligi sababli tengdoshlarim oldida xijolat chekar, ochig'i undan or qilardim. Otam yoshligimda avtohalokat tufayli o'lib ketgandi. Oilamizni boqish onamning zimmasida edi. U bir maktab oshxonasida ishlardi. Maktabda boshlang'ich sinfda o'qib yurgan kezlarim onam mendan xabar olish uchun sinfimizga kirganida, uyatdan xuddi yerga kirib ketgudek bo'lardim. Shu-shu sinfdoshlarim meni "birko'z xotinning o'g'li" deb ustidan kuladigan bo'lishdi. O'sha paytda ochig'i, shu nogiron ayoldan tug'ilganim uchun o'z taqdirimga la'natlar o'qidim. Bir kuni onamning yuziga tik boqib unga shu gaplarni aytdim: "Qachongacha siz tufayli o'rtoqlarimga kulgi bo'lib yuraman? Sizdek onam borligidan or qilaman! Sizning borligingiz men uchun haqorat!". Onam indamadi. Yolg'iz ko'zi bilan menga termilib qoldi, keyin o'girilib nari ketdi. Men o'sha paytda aytgan gaplarimni mulohaza qiladigan holatda emasdim. G'azabdan o'zimni qo'ygani joy topolmasdim. Uning ko'ngli, his-tuyg'ulari meni umuman qiziqtirmasdi. Men u bilan bir uyda turishni istamasdim, zotan bu uy ham aslida ijaraxona edi. Maktabni bitirganimdan so'ng, til o'rganib, Singapurga o'qishga ketdim. Bir muddatdan so'ng o'sha yerdan uylandim. Tanish-bilishlarimdan qarz olib, o'zimga uy sotib oldim. Keyin bolalarimiz dunyoga keldi. Men hayotimdan mamnun edim. Onam yodimdan ham ko'tarilgan edi. Bir kun onam Singapurga mening uyimni so'roqlab keldi. U necha yildirki, meni ko'rmagandi. Eshik oldida o'ynab o'tirgan bolalarim avvaliga bir ko'zli kampirni ko'rib, qo'rquvga tushdilar, keyin kula boshlashdi. Men ularga "bu ayol buvingiz" deyolmadim. U ostonamdan hatlashi bilan "nega kelib bolalarimni qo'rqitasiz?" deb o'shqirdim. Onam gunohkorona bosh egib "men boshqa uyga kelib qolibman, uzr" dediyu, chiqib ketdi. Oradan yana yillar o'tdi. Bir kun sobiq sinfdoshlarimdan maktub oldim. Xotiningga "xizmat safariga ketyapman" dedim-u, o'shayoqqa uchdim. Uchrashuvdan chiqarkanman, nogoh eski ijara uyimiz esimga tushdi-yu, bolaligim o'tgan mahallaga yo'l oldim. Ijara uyimiz eshigini uy bekasi ochdi. U menga onamning vafot etganini aytdi. Avval xiyol yengil tortgandek bo'ldim. Keyin esa, yuragimni tushuniksiz bir mahzunlik chulg'adi. Uy bekasi uyidan bir konvert chiqarib berdi. Onam menga berib qo'yishlarini tayinlagan ekan. Darhol xatini o'qishga tutindim: "Jigarbandim, ko'zimning oqu qorasi! Omonmisan? Ertayu kech seni o'ylayman, seni duo qilaman, bolam. Singapurga borib, bolalaringni qo'rqitganim uchun men ahmoq onangni kechir. Sinfdoshlaring bilan uchrashuvga kelishingni eshitib, juda quvondim. Lekin qarilik qursin, sen kelar paytda xastalikka chalinib, o'rnimdan ham turolmay qoldim. Bolajonim, bir umr men, bir ko'z onangni deb xijolatda yashaganing uchun oldingda aybdorman. Lekin, bir sirni aytsam, balki bu majruh

onangning gunohidan o'tarsan? Sen kichkinaligingda otang bilan birga avtohalokatga uchraganding. Otang vafot etdi. Sen esa, bir ko'zingni yo'qotganding. Men bittayu bitta bolamning birko'z bo'lib o'sishini istamadim. Otangdan qolgan uyni sotib, ijara uyga ko'chib o'tdim. Uyning pulini jarrohlik amaliyoti xarajatlari uchun to'ladim. Jarrohlar bir ko'zimni o'yib, sening qorachiqalaring o'rniga joylashdi. Xayriyatki, ko'zlarimiz bir xil ekan. Hech kim sening bir ko'zing boshqa bir vujudan ko'chirilganini sezmasdi. Men shu paytga qadar "bolam sen mening ko'zim bilan dunyoni ko'rib yuribsan" deya olmadim. Deyolmasdim ham. Sening muvaffaqiyatlaringni eshitib, shu qadar g'ururga to'lardimki, bu olamdan men uchun boshqa baxt ham, quvonch ham yo'q edi. Dunyoda bir haqiqat bor: sen mening o'g'limsan! Menga shu yetadi. Seni jonidan yaxshi ko'rguvchi ONANG!

Berilgan matn yuzasidan savollar

1. Quyidagi mavuzlardan qaysi birini matnga sarlavha sifatida tanlaysiz va nima uchun aynan shuni tanladingiz!

- A) Bir ko'zli ona
- B) Badbaxt o'g'il
- C) Kech aytilgan sir
- D) Sen mening o'g'limsan!
- E) Mehribon ona

2. *"Men o'sha paytda aytgan gaplarimni mulohaza qiladigan holatda emasdim"* deganda qaysi paytni va gaplarni nazarda tutyapti, sizningcha keyingi paytda o'g'ilda o'zgarish bo'ldimi?

3. *"Bir kuni onamning yuziga tik boqib unga shu gaplarni aytdim: "Qachongacha siz tufayli o'rtoqlarimga kulgi bo'lib yuraman? Sizdek onam borligidan or qilaman! Sizning borligingiz men uchun haqorat!". Onam indamadi"* nima uchun shuncha haqoratlasa ham onasi indamadi? Siz shu gaplarga guvoh bo'lib turganingizda (sirini bilmaysiz deb tasavvur qilamiz) qanday yo'l tutgan bo'ladingiz?

4. Singapurga o'g'lining uyiga borganda *"men boshqa uyga kelib qolibman, uzr"* deb chiqish ketish sababini nima deb o'ylasiz?

5. *"Bir kun sobiq sinfdoshlarimdan maktub oldim. Xotinimga "xizmat safariga ketyapman" dedim-u, o'shayoqqa uchdim"* ushbu parchadan o'g'ilning qanday xislatlari namoyon bo'lmoqda?

7. Nima uchun *"bir sirni aytsam, balki bu majruh onangning gunohidan o'tarsan?"* deya bor haqiqatni maktub orqali aytmoqda? Bor haqiqatni o'g'lining yuziga aytmaganligini izohlang!

8. Quyida berilgan hukmlarga munosabat bildiring.

9. Sizga eng ta'sir qilgan jumlaning ayting va nima uchunligini tushuntiring!

Jumla matndagi ma'lumotga mos kelsa – to'g'ri

Jumla matndagi ma'lumotga qarama-qarshi kelsa – noto'g'ri

- 1) Onasining bir qo'li yo'qligi sababli tengdoshlarim oldida xijolat chekar, ochig'i undan or qilardi.
- 2) Onasi bola o'qiydigan makatbda ishlar edi.
- 3) Onasi Singapurga o'g'lini ko'rganida o'g'li onasini bolalari bilan tanishtirdi.
- 4) O'g'li onasini ko'rish maqsadida yurtiga uchib keldi.

2-topshiriq.

Alisher sinfdoshi Rustamga telefon qilib algebra fanidan mutaql bajarish uchun bergan misolni doskadan yozib olishga ulgurmaganlini, iloji bo'lsa aytib yuborishini iltimos qiladi.

Rustam esa quyidagi misolni yozib olgan edi: $\frac{2a^4+3a^3+2a+3}{(a^2-a+1)(2a+3)}=?$ Kasrni qisqartiring!

Aziz o'quvchilar ushbu misolni Rustam to'g'ri o'qishiga, Alisher esa to'g'ri yozib olishga yordam beringlar (Rustamning telefon orqali aytishdan boshqa imkoni yo'q)!

Javob: suratida ikki ko'paytirilgan "a" ning to'rtinchi darajasi qo'shilgan uch ko'paytirilgan "a" ning kubi qo'shilgan uch. Maxrajida esa qavs ichida "a" ning kvadrati ayrilgan "a" qo'shilgan bir, unga ko'paytirilgan qavs ichida ikki ko'paytirilgan "a" qo'shilgan uch. Ushbu kasrni qisqartiramiz?

Bu kabi topshiriqlar oddiy tuyilishi mumkin, lekin aksariyat o'quvchilar bunday vaziyatlarda to'g'ri o'qigan, tushungan, ko'z bilan ko'rib turgan matn, masalarini tinglovchiga to'g'ri tushuntirib berolmaydi. Bularni hal qilish uchun ona tili darsliklariga shu ko'rinishdagi mashq va topshiriqlardan nafaqat matematika, balki boshqa fanlardan ham kiritish lozim bo'ladi. Yana boshqa fan o'qituvchilari ham shunday vaziyatlarga o'quvchilarni tayyorlab borishi ona tili o'qituvchilari bilan uzviy hamkorlikda ishlashi lozim bo'ladi

3-topshiriq.

Safarda yurgan oila boshlig', er besh nafar qizlarining uyda nima yumush bilan bandligini bilish maqsadida ayoliga telefon orqali xabar yuboribdi. Ayoli esa quyidagicha xabar yuboribdi: "Aziza kitob o'qiyapti, Adiba shaxmat o'ynayapti, Asila ovqat qilyapti, Anora hovli supuryapti". Sizningcha, beshinchi qizi nima ish qilayotgan?

Javob: ayoli yuborgan xabar matniga e'tibor beradigan boo'lsak Adiba shaxmat o'ynayotganligini aytgan-u kim bilan ekanligi aytilmaydigan. Mantiqan olib qaralganda o'z-o'zidan beshinchi qizi Adiba bilan shaxmat o'ynamaoqda. Axir shaxmat ikki ikki kishi o'ynladigan o'yin

4-topshiriq.

Doktor bemorga tashqi ko‘rinishidan bir xil bo‘lgan to‘rt dona, har biridan ikkitadan bo‘lgan ikki xil dori berdi. Dorini ikki martaga bo‘lib ichish kerak. Ertalab har bir turdan va bittadan kechqurun. Agar tartibni buzsa yoki dorini ichmay qolsa bemor vafot etishi mumkin. Ehtiyotsizlik natijasida dorilar aralashib ketdi. Qanday qilib dorilarini vaqtida ichib tirik qolishi mumkin? Albatta hayot-mamot masalasi bo‘lganligi uchun birinchi bo‘lib shifokorga borib dorini ichish tartibini qaytadan so‘rash kerak degan javob birinchi bo‘lib xayolga keladi. Biroq, ushbu dorilar dunyoda so‘nggi qolgan dori, yo bo‘lmasa shifokor sirli ravishda g‘oyib bo‘lgan deb faraz qilaylik.

Javob: har bir dorini ikki qismga bo‘lib olib, har bir yarimtani ertalab va kechqurun ichib olish lozim bo‘ladi.

Bu kabi topshiriqlar o‘quvchilarni o‘qib tushunish malakasini o‘stirishga, matndagi kerakli ma’lumolarni keraksizini ajratishga, e’tibordan chetda qolayotgan jihatlarga e’tibor qaratishga, matanda ifodlangan so‘zlarning lug‘aviy ma’nosi va kontestdagi ma’nosini solishtirish ko‘nikmasiga ega bo‘ladi. Bundan tashqari, kundalik ijtimoy hayotda uchraydigan muammolarni hal etishda mantiqiy tafakkurni ishga solib fikr yuritish (bunday vaziyatlar 2 – 4-topshiriqlar misolida ko‘rsatib o‘tildi) ko‘ratib o‘tildi.

Xulosa qilib aytganda, o‘quvchilarni nafaqat ona tili fanini balki, har qanday fan, matnlarni to‘g‘ri o‘qib tushunishi va shulardan olgan ma’lumotlarini og‘zaki va yozma bayon qilishi uchun o‘qib tushunish malakasini rivojlantirishimiz darkor. Bu o‘rinda yuqoridagi biz tavsiya etgan topshiriqlar va shu kabilar bizningcha muhim ahamiyat kasb etadi. Buning uchun ona tili darsliklarimizda ularning yoshi, qiziqishiga, psixologik holatiga, irodasiga tafakkur darajasiga mos o‘qib tushunishga taalluqli topshiriqlarni ko‘paytirishimiz, aniq, tabiiy fanlar bilan aloqani kuchaytirish lozim bo‘ladi. Chunik til ko‘nikmasi inson hayotining barcha sohalarida muhim ahamiyatga egadir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Azimova I. Ona tili ta'limida lisoniy malakani rivojlantirishning psixolingvistik asosi. Global ta'lim va milliy metodika. Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Toshkent, 2019.
2. A. G'ulomov, M.Qodirov. "Ona tili o'qitish metodikasi", Toshkent – 2001.
3. K. Mavlonova "Global ta'lim va milliy metodika taraqqiyoti" 149-150-betlar. Toshkent – 2020.
4. M. Sobirova. "Ona tili va o'qitish metodikasi", Namangan – 2011-yil
5. Sh.A. Alimov, O.R. Xolmuhamedov, M.A. Mirzaahmedov 8-sinflar uchun darslik "Algebra". O'qituvchi. Toshkent – 2019.